

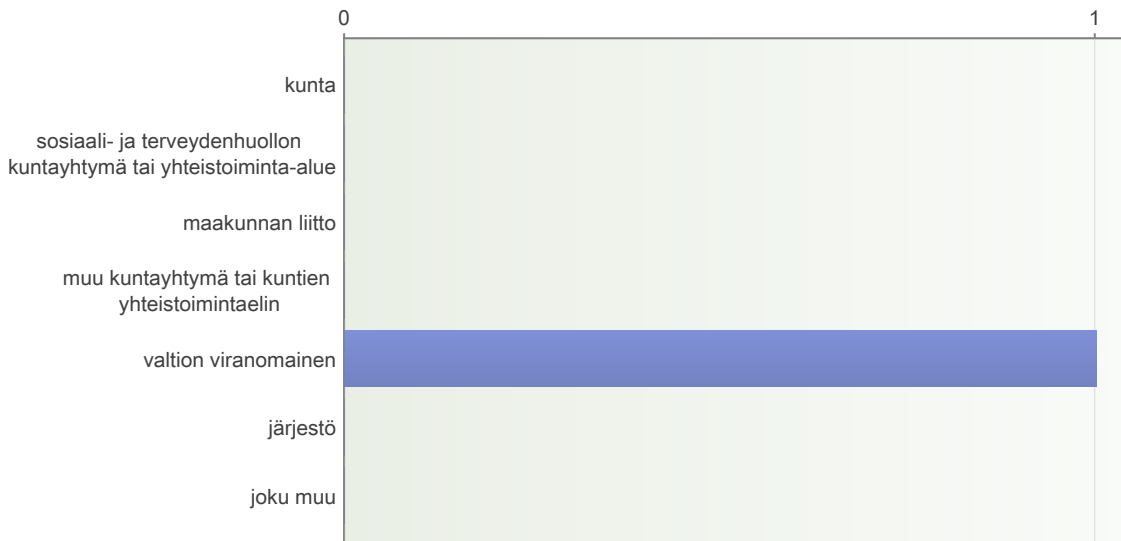
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Johanna Kujala			

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Alueen kokonaisvaltainen kehittäminen edellyttäisi, että jokaisessa maakunnassa olisi ympärivuorokautinen laaja sairaanhoidon päivystys. Elinkeinoelämä pitää tätä palvelua tärkeänä osana alueen vetomaisuuden kannalta. Tämä ratkaisu takaisi myös ruotsinkielisten potilaiden oikeudenmukaisen palvelun omalla äidinkielellä. Hallintoa järjestettäessä on syytä kiinnittää huomio myös siihen, että valtakunnallisten ratkaisujen tulee edistää sekä ruotsin- että suomenkielisten mahdollisuuksia saada palvelut omalla kielellään yhtäläisin perustein. Tämä on erityisen tärkeää Pohjanmaalla, jonka väestöstä ruotsia äidinkielenään puhuu 49,6 % ja suomea 44,5 %. Yhdenvertaisuutta ei tule edistää vähentämällä alueiden resursseja.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

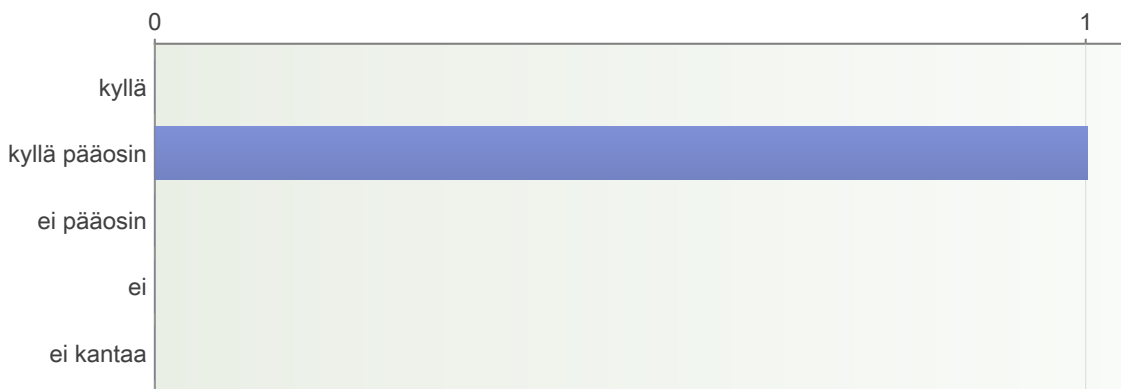
Ei vastauksia.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastauksia.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

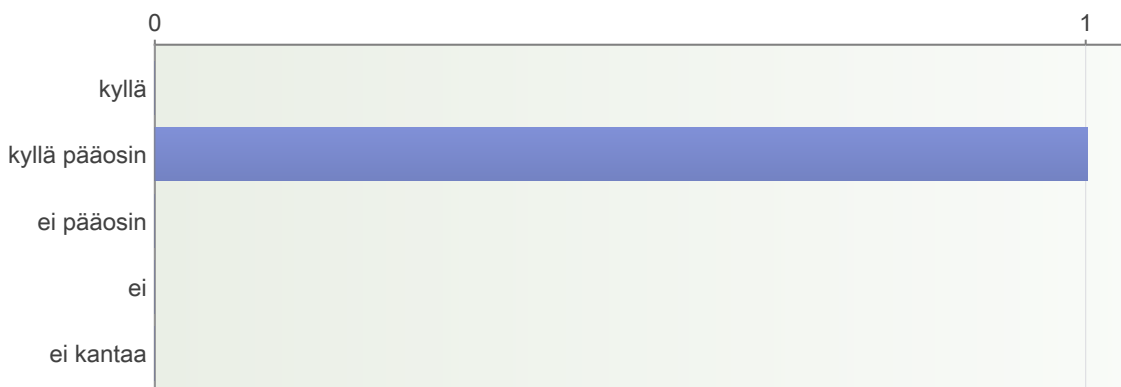

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Lähtökohdiltaan malli, jossa muodostetaan 18 itsehallinnollista maakuntaa, on hyvä. Hallituksen esitys jättää kuitenkin auki monta toiminnan kannalta keskeistä asiaa, esimerkiksi valinnanvapautta koskevan lainsäädännön ja monikanavarahoituksen periaatteet. Kun kaikki yksityiskohdat ovat selvillä, on järjestettävä uusi lausuntokierros.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

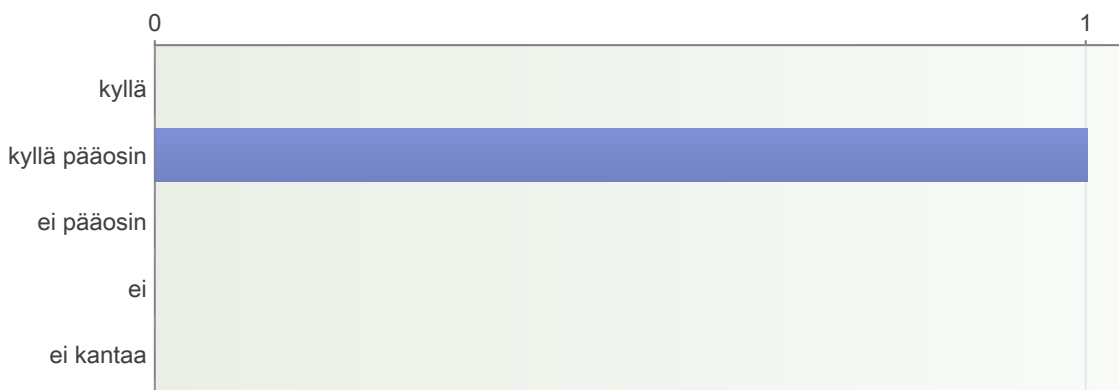

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- c.Maakuntalakiesityksen mukaan maakunnalle säädetään 25 lakisääteistä tehtävääalaa. Maakuntien tehtäviä ei tulisi rajata liian tarkasti lainsäädännössä. Eri maakunnat ovat eri tilanteissa ja toimintaympäristökin muuttuu nopeasti, siksi tarkka tehtävien rajausta jähkistäisi ja vaikeuttaisi alueen kehittämistä. Kansainväliset tehtävät ovat maakuntien kehittämisen kannalta keskeisiä tehtäviä ja tämän tulisi selvästi näkyä maakuntalaissa. Aluekehittämisviranomaisen, kuten ELY-keskusten, tehtävien siirto maakunnille on perusteltua. Maakuntien liittojen aluekehittämis tehtävät ja pääosa ELY-keskusten tehtävistä on tarpeen keskittää maakunnille esitetyllä tavalla. Rakennerahastotehtävät on syytä hoitaa kussakin maakunnassa. Jos keskittämiset puretaan, kalatalouden palveluista nykyisin huolehtivaa henkilöstöä (n. 50 htv koko valtakunnassa) ei riitä joka maakuntaan. Joka maakuntaan sijoittaminen edellyttäisi sellaista moniosaamista (kansallisen kalastuslain toimeenpano, vesi- ja ympäristönsuojelulain mukainen yleisen kalatalousedun valvonta, EU-rahoitus, EU-kalastuksen valvonta), jota ei voi yhdeltä virkamieheltä edellyttää. Tämä edellyttää maakuntien välistä yhteistyötä tavalla tai toisella. Koko henkilöstöä ei voi kuitenkaan siirtää keskusmaakuntaankaan, sillä kaikkia asiakkaita ei pystytä palvelemaan etänä; osa tehtävistä edellyttää asiakkaan luona käyntiä ja maantieteellistä läheisyyttä.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

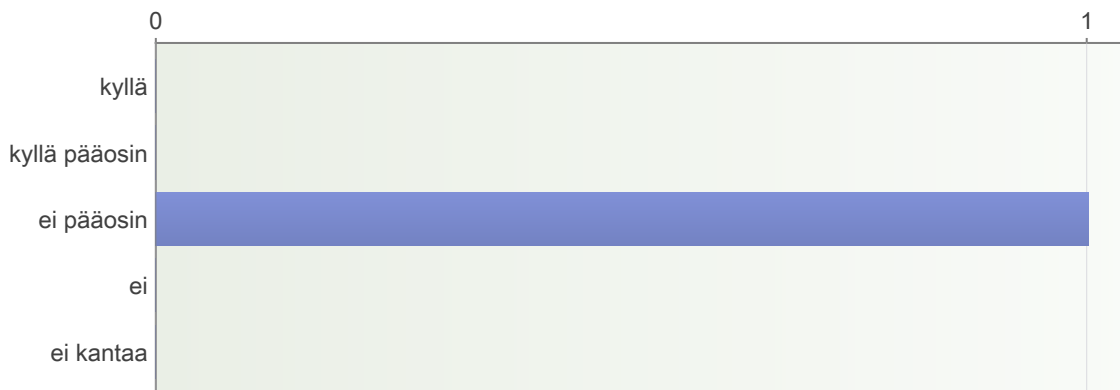
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

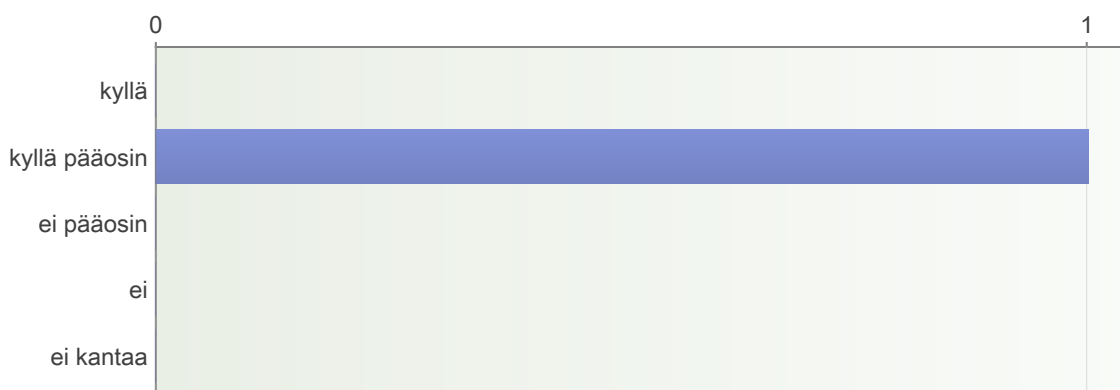

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- d.Palvelulaitoksen rooli ja sen tuottama lisäarvo jää epäselväksi. Pelkona on, että palvelulaitos lisää byrokratiaa ja jäykistää toimintaa. Palvelulaitos tuottaa palvelua itse, jos on markkinapuute. Lainsäädännössä tulisi määritellä mikä on markkinapuute huomioiden palveluiden kustannustehokas järjestäminen. Valmisteilla oleva kasvupalvelulaki erottaa voimakkaasti järjestämisen ja tuottamisen. Esityksen lähtökohta on että kasvupalvelut tuotettaisiin ensisijaisesti yhtiömuodossa. Nykyisellä tietämyksellä on vaikea nähdä miten tämä palvelu saadaan käytännössä toimimaan. Avoimia kysymyksiä ovat mm. rahoitus, maksuperusta ja seurantaperiaatteet. Mielestämme kasvupalvelujen järjestämisen ja tuottamisen kehittämisessä on tarpeen edetä vaiheittain kohti markkinavetoisuutta.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- c.Kunhan malli ei rajoita maakuntien kehittämistä.

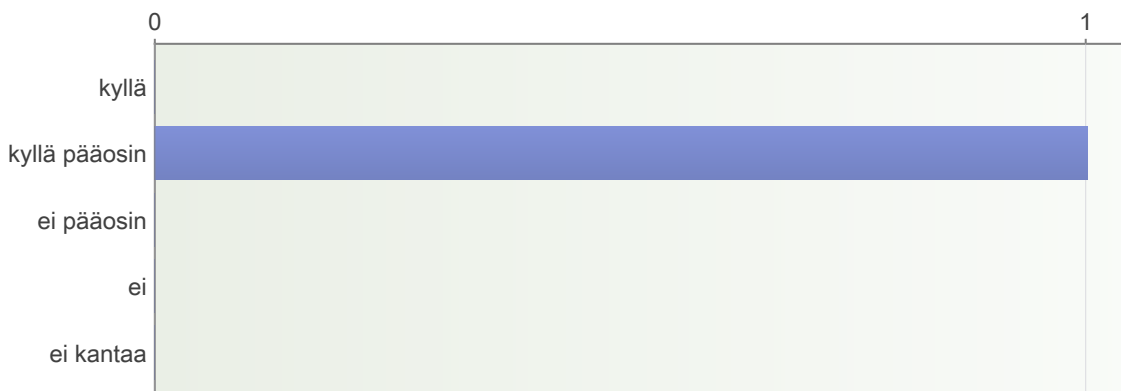
11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntalakiluonnoksen 27 §:ään kirjattu vähemmistökielen vaikuttamistoimielin ei mielestämme ole riittävä ratkaisu kielellisten oikeuksien takaamiseen. Kielellisiä oikeuksia ei voi tarkastella pelkästään maakuntakohtaisesti vaan niitä on tarkasteltava kokonaisuutena koska monet tehtävät tullaan keskittämään juuri tällaisiin suuriin kokonaisuuksiin. Määrärahojen jaossa on syytä huomioida kaksikieliset alueet.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

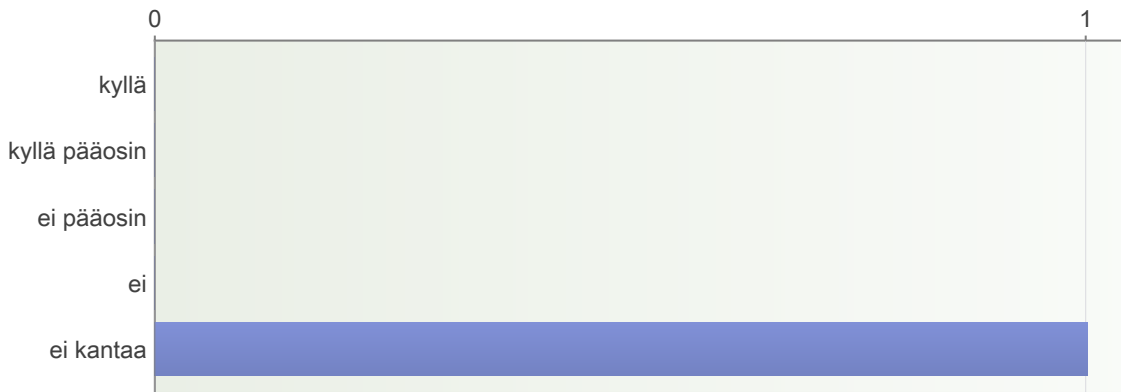
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

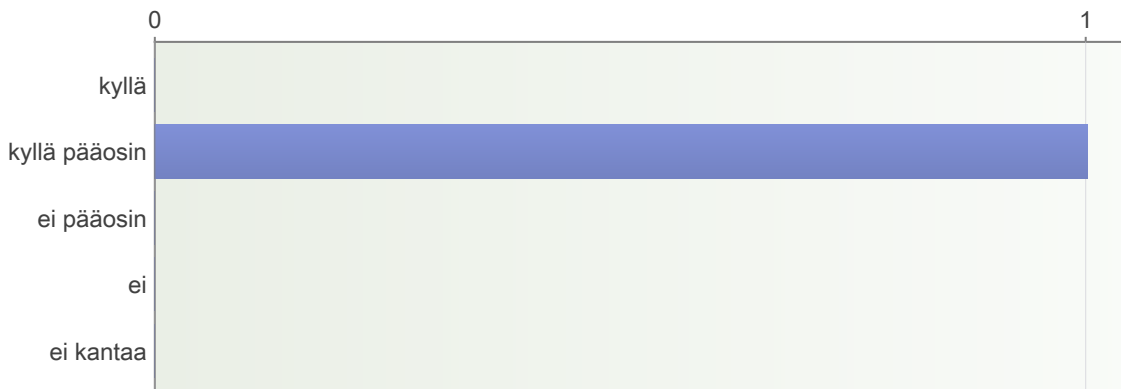
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

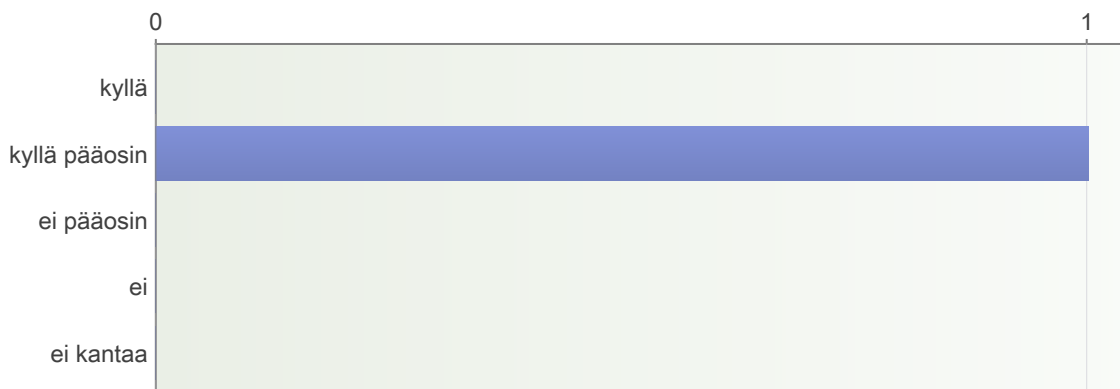
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

- Tähän asiaan ei pysty ottamaan vielä kantaa, koska liian moni asia on vielä auki.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan yhtiömuotoisessa palvelussa on huomioitava riittävä alkupääoma, taseen pitää kestää myös tappiovuosia.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

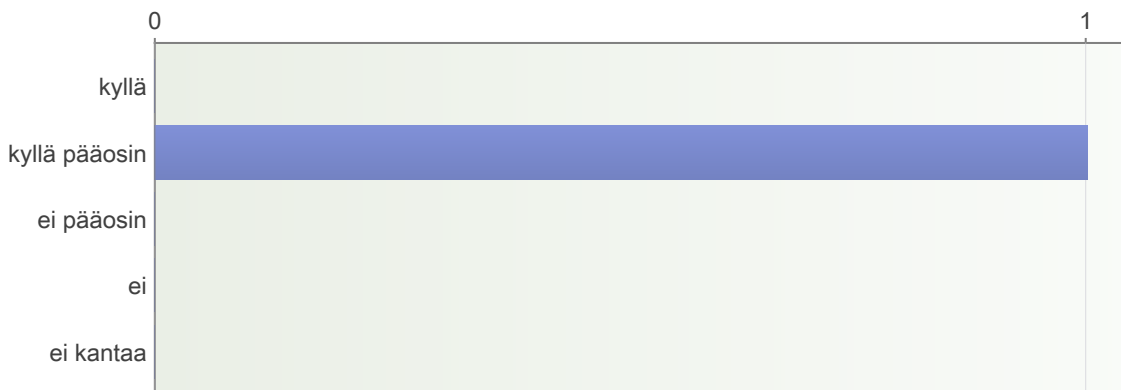
Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

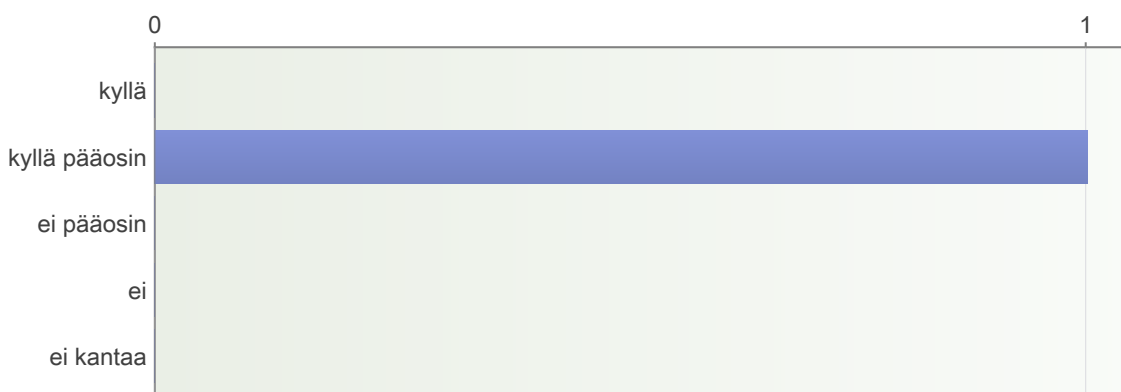
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

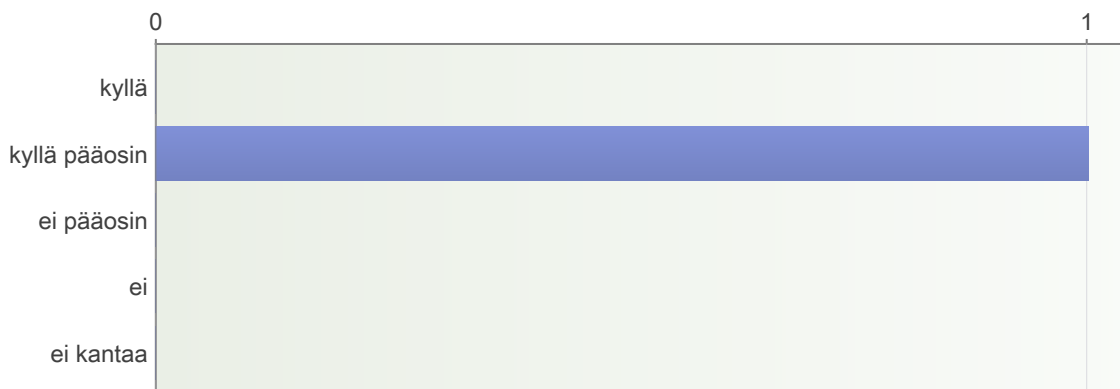
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

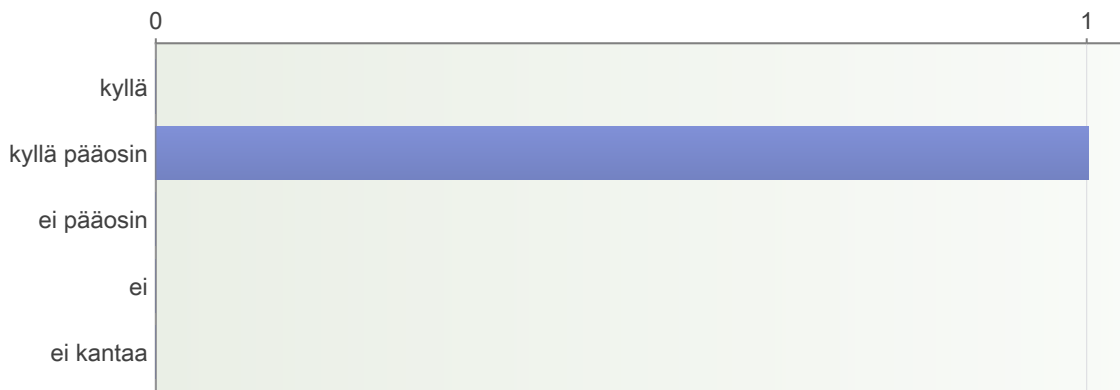
- Vaatii vielä lisäselvittelyä. Maakunnille tulisi saada oma tase.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidättekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

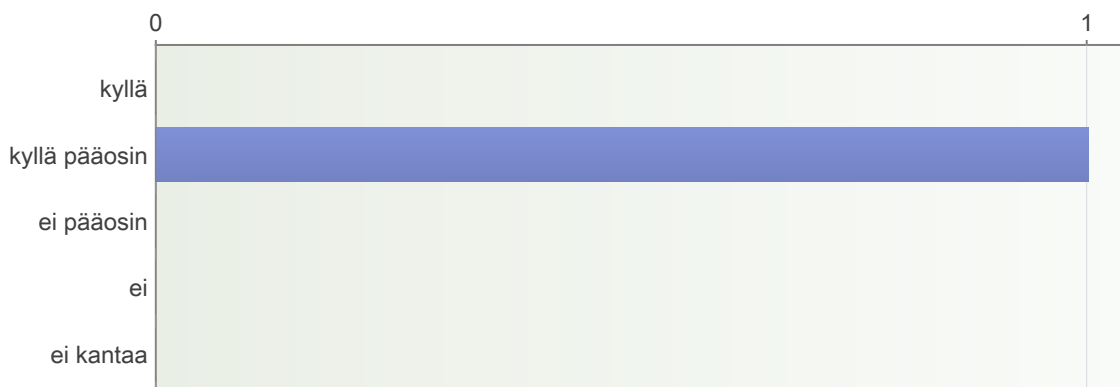
- Tarvitaan neljä vuotta. Varmistettava tytäryhtiöiden riittävä tase.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

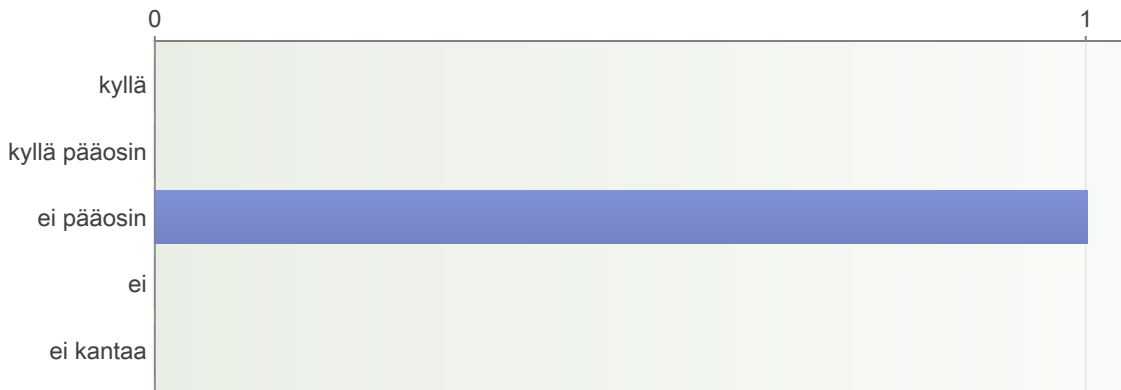

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakuntauudistuksen aito kansanvaltainen toteuttaminen edellyttää maakuntien verotusoikeutta. Suunniteltu rahoitus, joka tulisi täysin valtion budjetin kautta, ei toteuta itsehallinnon perimmäistä tavoitetta, maakuntien itsehallintoa, vaan on pelkkää hallintoa. Verotusoikeus asteittain vuodesta 2021 tulisi sopia jo nyt.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

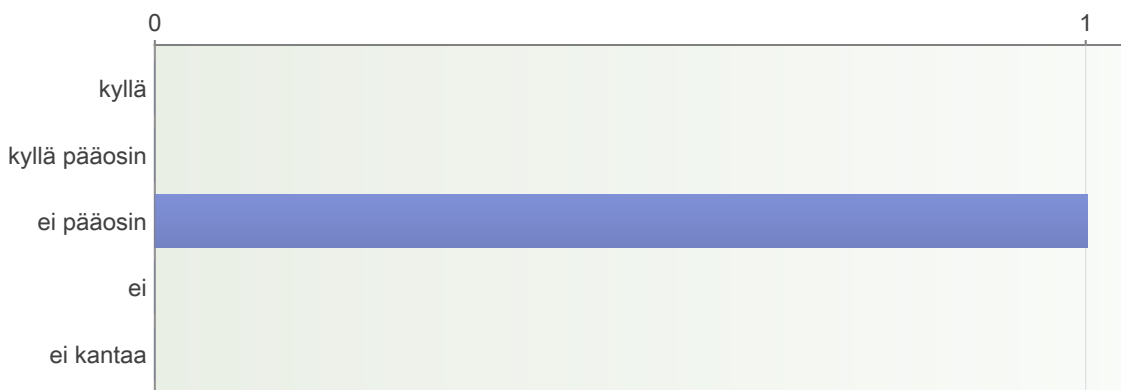

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Rahoituksessa on varmistettava, että maakunnilla on varaa kehittää omaa aluetta. Nyt esillä olleet mallit leikkaavat kuluja niin rankasti, että on suuri pelko, että aluekehittämiseen ja muiden maakuntapalveluiden toteuttamiseen ei jää resursseja vaan SOTE-puolen tarpeet sitovat kaikki käytettävissä olevat rahat. Esimerkiksi Pohjanmaan osalta tähän mennessä esitetyt laskelmat johtavat katastrofiin.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

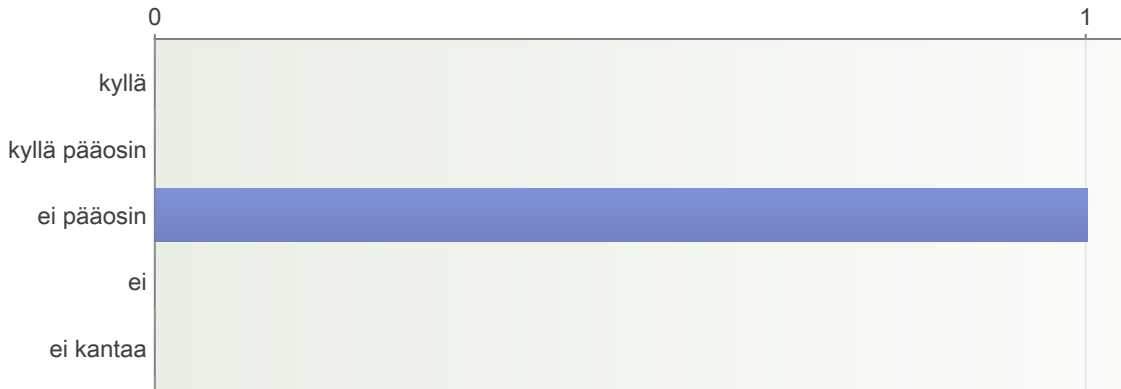

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Tekijöiden tulisi perustua asukasluukuun ja ikärakenteeseen.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

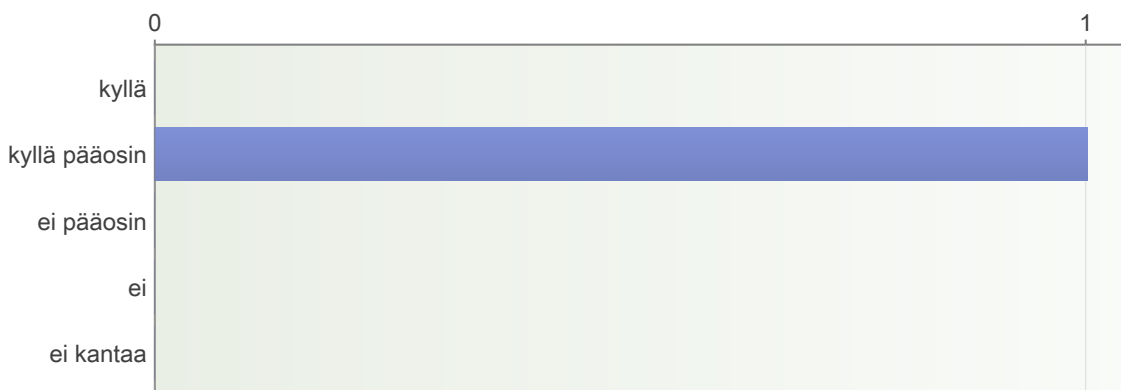
Avoimet vastaukset: ei pääosin

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

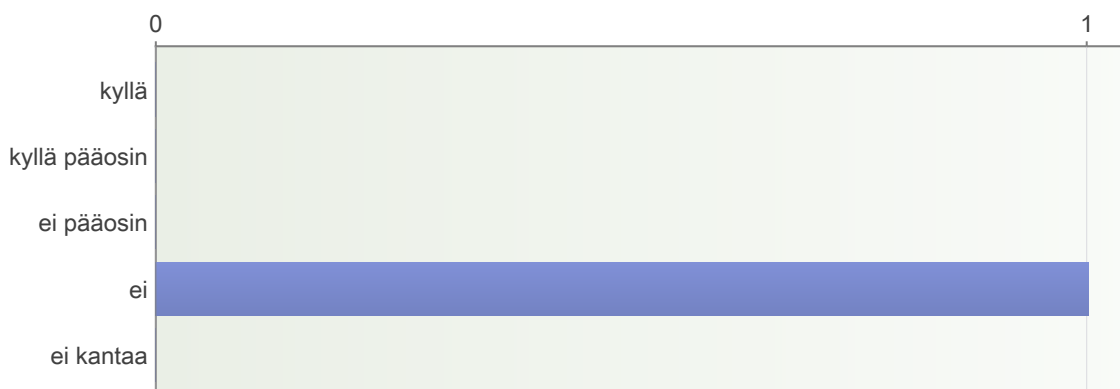
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

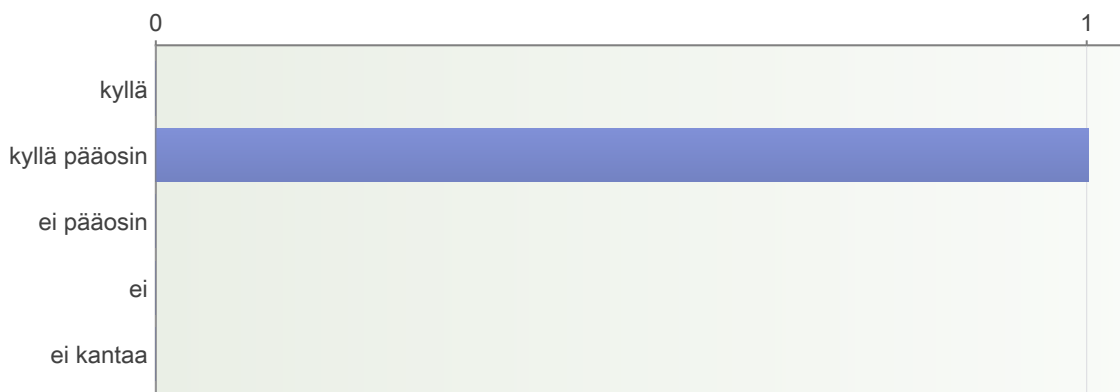
Avoimet vastaukset: ei

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

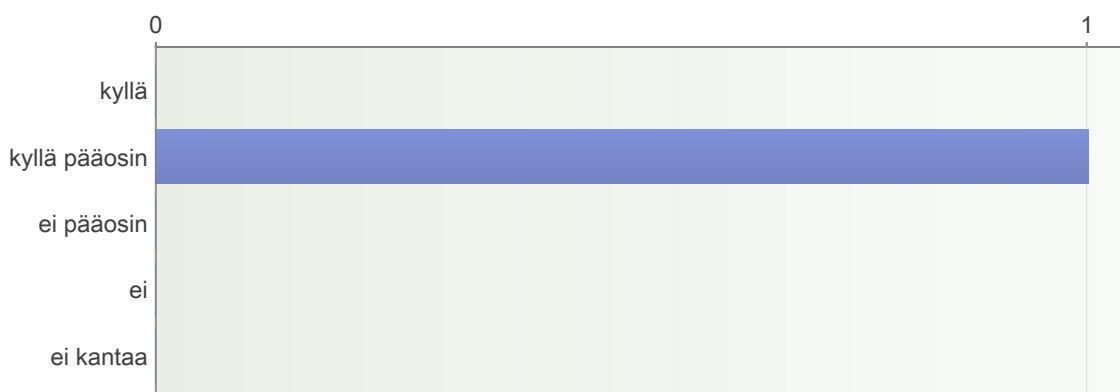
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

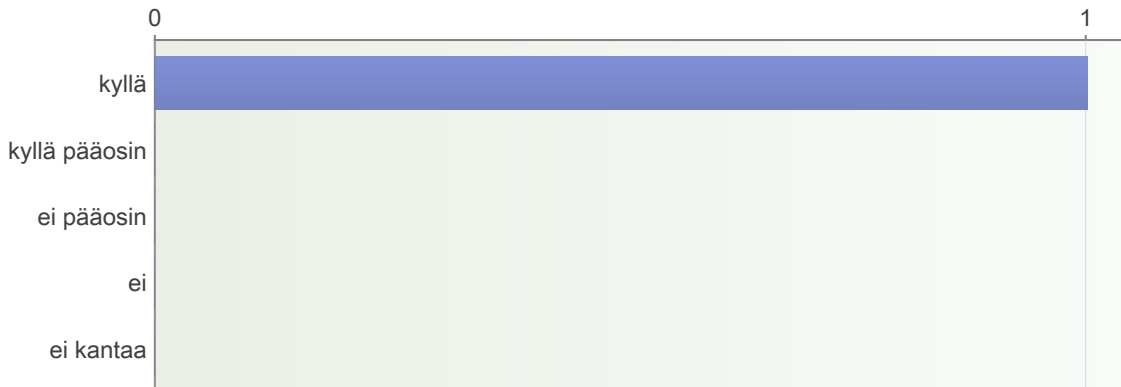

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Valtion eläkelain mukaisten etujen, kuten lisäeläkkeen, turvaamisesta valtionhallinnosta siirtyvälle henkilöstölle ei ole säädetty riittävän tarkasti. Keva-lakiluonnoksen 3§:n 2 mom. mukainen vapaavalintainen liittyminen Kevan jäsenyhteisöksi sellaisen osakeyhtiön osalta, jonka kaikki osakkeet ovat 1 momentissa mainittujen jäsenyhteisöjen omistuksessa ei perustella riittävästi. Mikäli palvelukeskustoimintaan sisältyy virkavastuun alaista julkisen vallan käyttöä keskukselle siirretyissä tehtävissä, tulisi eläkejärjestelyjen olla yhtenäiset omistajatahon kanssa.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Ehdotettu rahoitusmalli turvaa myös perustamis- ja siirtymävaiheeseen liittyvien eläke-etuuksien rahoituksen.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

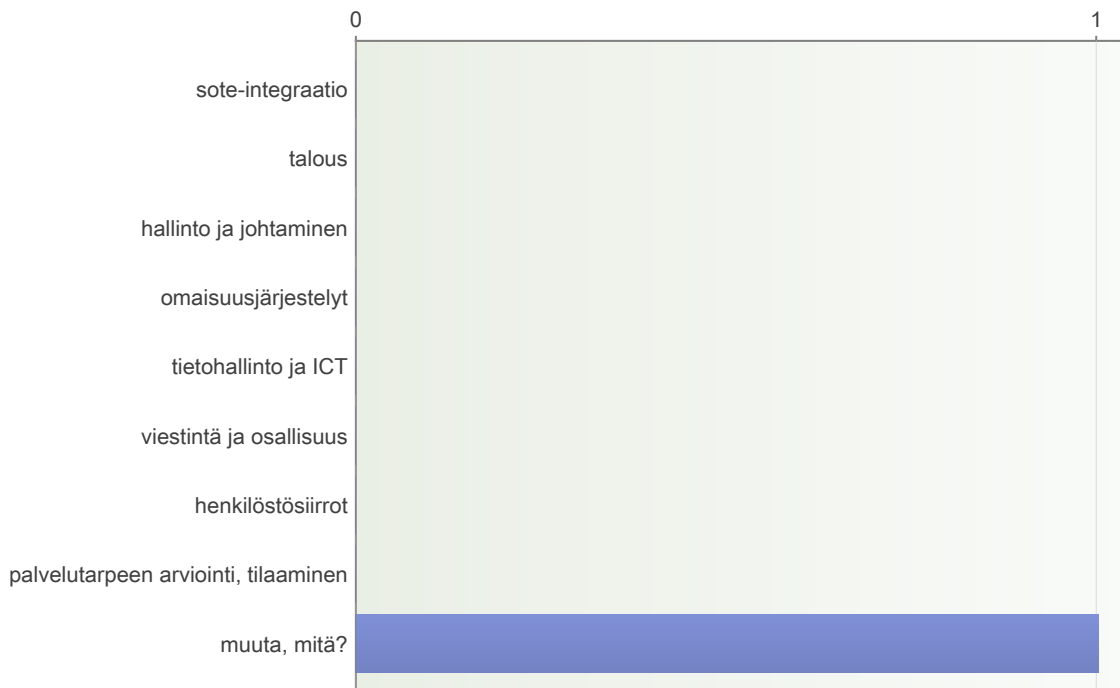
Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: muuta, mitä?

- Uudistuksen valmistelu on tähän saakka tapahtunut maakuntaliittojen (kuntien) ja valtion aluehallintoviranomaisten omilla resursseilla. Nyt suunniteltu muutos on niin kattava ja työllistävä, että alueille tarvitaan valtiolta lisäresurssia hyvän lopputuloksen aikaansaamiseksi.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Kokemukset Keha-keskuksen toiminnasta osoittavat, että myös muiden kuin perinteisten palvelukeskustehtävien (tuotanto- ja asiantuntijapalvelut) keskittäminen tehostaa toimintaa ja mahdollistaa käyttäjävirastojen toimintaresurssien keskittämistä substanssitehtäviin. Lisäksi on nähtävillä suoranaisia kustannussäästöjä esim. hankinnoissa, toimitilakustannuksissa, osaamisen kehittämisessä ja työterveyspalvelujen järjestämisessä. Palvelukeskuksiin keskitetyt hallinto- ja tukitehtäviin liittyvät ohjaus-, suunnittelu-, kehittämis-, yms. tehtävät takaisivat maakuntahallinnollekin yhtenäiset käytännöt ja toimintaprosessit ja vähentäisivät omaan substanssitoimintaan kuulumatonta suunnittelu- ja valmistelutyötä. Tällaiseen palvelukokonaisuuteen kuuluisi myös ohje- ja suunnitelmaluonnosten sekä yhteisten työnantajatoimintaan kuuluvien asioiden käsittely yhteistoiminnassa valtakunnan tasolla. Tämän tyyppisten tehtävien osalta palvelukeskuksille tulisi säätää palvelukeskusten oikeudesta käyttää julkista valtaa (124§ 2 mom.) sekä niiden palvelujen käyttövelvoitteesta (125§). Palvelukeskusten toiminta tulee nähdä toiminnallisena kokonaisuutena ja säätää tarvittavista niiden toiminnan koordinoitua ja asiakasohjausta

harjoittavista elimistä. Lainsäädännön valmistelussa tulee huomioida ja arvioida palveluiden järjestäminen sekä saatavuus perustuslain mukaisesti kaikilla kotimaisilla kielillä.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.